

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

Het nieuwe normaal is duurzaam en gezond

Lonneke Mertens, 26/04/2020

HET NIEUWE NORMAAL IS DUURZAAM EN GEZOND. “Staan we echt op een keerpunt of vallen we terug in oude patronen als de 1,5 meter-samenleving verleden tijd is?” Dat vraagt Lonneke Mertens, communicatiestrateges zich af in haar column voor Duurzaamplus. Ook in de toekomst gaat het naast welvaart over welzijn. Zij bepleit daarom onder meer gelijke beprijzing voor brandstof van vervoer te land, ter zee en in de lucht, naast subsidies voor de kunsten. “Is investeren in onze mentale volksgezondheid niet van een minstens zo groot belang?”

‘Post corona’-marketing

Na ‘de zucht van Rutte’ afgelopen dinsdag moeten we onszelf herpakken. Staan we echt op een keerpunt of vallen we als de 1,5 meter-samenleving verleden tijd is, terug in oude patronen? We praten er met elkaar over op straat, in een stille stad. Waarom de coronacrisis niet aangrijpen om onszelf af te vragen waar we mee verder willen en waar we afscheid van willen nemen? Zo heeft in Italië het stadsbestuur van Milaan, vorige week besloten om van ‘het autoparadijs’ een fietsstad te maken. Fietspaden worden deze zomer in hoog tempo aangelegd. In Nederland gaan er steeds meer

stemmen op om duurzame voorwaarden te verbinden aan staatssteun. Deze crisis is een bedreiging en een kans. Hét moment om vervuilende industrie zoals de luchtvaart onder druk te zetten om te verduurzamen. Voor wat hoort wat. In de laatste tv-commercial van ‘onze’ KLM droomt een baby over exotische bestemmingen die zogenaamd binnen ieders bereik liggen. Blijven marketeers inspelen op de jolo-behoefte of zijn we ‘post corona’ toe aan iets anders? Snakken we naar de zoveelste stedentrip, ons voorgeschoteld door een zwaar gesponsorde influential op Instagram of hebben we liever schone lucht en longen? Zeg het maar. Dit soort vragen spelen door mijn hoofd als communicatiestrategie.

Duurzaam en gezond

Begrijp me niet verkeerd, ik wil niet vingerwijzen. Zelf vlieg of beter gezegd, vloog ik ook. Eigenlijk zijn de meeste Europese bestemmingen prima te bereizen met een hogesnelheidstrein, mits de spoorbedrijven binnen de EU met elkaar gaan samenwerken. En dan wel in één moeite door de luchtvaart beprijzen zoals dat met de trein en de brandstof voor onze auto gebeurt. Want waarom moet vliegen ook alweer zo goedkoop?

Ik woon onder Schiphol en geniet deze dagen van de schone lucht en een Amsterdams bos waarin je elkaar kunt verstaan, zelfs met 1,5 meter afstand. Natuurlijk kan ik gaan verhuizen, maar de hinder neemt door de geplande uitbreiding naar ‘Lelystad’, in zo’n beetje het hele land toe. Wie is voor deze plannen en tegen welke prijs? Is investeren in volksgezondheid niet van een minstens zo groot belang? We weten inmiddels weer wat de vitale beroepen zijn voor het functioneren van de samenleving en kijken met andere ogen naar de productie van schaarse medische goederen. Hoe afhankelijk zijn we hierin geworden van bijvoorbeeld China. Hoe wenselijk is dat?

Duurzame voorwaarden staatssteun

Het is nu aan de politiek om in ruil voor steun aan het bedrijfsleven, voorwaarden te stellen. Voorwaarden die misschien niet direct in te lossen zijn – de verstrekte liquiditeit is immers hard nodig voor het voorkomen van ontslagen, de huur moet betaald etc. – maar wel in een volgende fase als de productie en consumptie weer op gang komen. Kort gezegd niet terug naar normaal zoals het was, maar naar een nieuw normaal, zoals het kan. Inzetten op vernieuwing die leidt tot meer welzijn voor alle bewoners van de planeet. We hebben geen andere, weet je nog?

De luchtvaart beprijzen zoals dat met de trein en de brandstof voor onze auto gebeurt.

Volksgezondheid

Tja, dan onze welvaart. We moeten inleveren, zoveel is duidelijk. Ik ben als zzp-er ook geraakt door de coronacrisis. Maandag 9 maart was voorlopig mijn laatste werkdag. Ik had een overleg in het zuiden van het land. De bestuursvoorzitter bleek later de beruchte ziekte al bij zich te dragen. Hij maakt het weer goed, gelukkig. Ik werk ook

voor de culturele sector. En wat blijkt, de afgelopen weken zijn de kunsten – de sector bij uitstek met veel zzp-ers – keihard aanwezig. In Whatsapp-groepen denderen de theatervoordrachten, cinema, dansvoorstellingen en prachtigste kunstwerken voorbij. Veelal gratis. We laven ons eraan in deze crisis. Kunst is zuurstof, een eerste levensbehoefte. Over volksgezondheid gesproken. Is de politiek bereid de portemonnee te trekken om gezelschappen, musea en debuterende kunstenaars tijdens en na deze crisis in de lucht te houden?

“Kunst is zuurstof, een eerste levensbehoefte”

Het nieuwe normaal

Na de maatschappelijke waardering van digitalisering, tech en disruptie vragen wij burgers, nu aandacht voor vertraging, bezinning en natuur dichtbij huis. Voor schone lucht, minder geluidshinder en ‘always on’. In het nieuwe normaal zijn mensen minder gehaast, maken een praatje en vragen hoe het gaat. Er wordt wat meer op elkaar gelet. We werken flexibel, op afstand want we hebben geleerd dat dat in veel gevallen best prima gaat. Het terugdringen van het fileprobleem en de stikstofuitstoot zijn inmiddels realiteit. Je hebt weer een zitplaats in het OV en een plek bij het raam in de kantoortuin.

De afschuwelijke coronacrisis helpt ons nadenken over hoe we de balans tussen welvaart en welzijn kunnen herstellen. En voor de zogenaamde *non-believers*, aan duurzame welvaart-proposities kan gewoon geld verdiend worden, dat is allang bewezen. Wie nu ongewild op de bank zit en dolgraag positief wil bijdragen: doe mee!

©Lonneke Mertens
insta@lonnekemertens

illustratie: ‘Gaze’ ©Lonneke Mertens

Lonneke Mertens (1971) is communicatiestrateg en organisatieadviseur en werkt voor de financiële en culturele sector. Daarnaast is zij parttime docent aan de kunstacademie en beeldmaker.